

Kaasrahanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Euroopa Sotsiaalfond+ projekti
2021-2027.4.04.24-0009 "Õpetajate järelkasv ja
areng, õpikäsitus ja -keskkonnad (FNLC)"
PROJEKTIAUDIT

toetuse saaja: Haridus- ja Teadusministeerium
rakendusüksus: Riigi Tugiteenuste Keskus

Lõpparuanne

ESF-5/2025

17.02.2026

RAHANDUSMINISTEERIUM

KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemus:

Auditi töörühm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et toetuse saajale tehtud makse (SFOS¹ maksekorraldus nr PO39493) aluseks olevad hüvitamise tingimused on täidetud ja tulemused saavutatud. Siiski tehti projekti elluviimise kohta üks tähelepanek, et tagada edaspidi asjakohane üheselt mõistetav kontroll-jälg.

Märke struktuuritoetuse registris²:

märkustega, väheolulised tähelepanekud.

Projekti audit on läbi viidud vastavuses ülemaailmsete siseauditi standarditega.

Projekti audit lõpparuanne avalikustatakse Rahandusministeeriumi koduleheküljel.

Täname auditeeritavat auditi läbiviimise ajal osutatud kaasabi, vastutulelikkuse ja koostöö eest.

¹ Struktuurifondide operatiivsüsteem.

² **Olulised tähelepanekud** on leiud, mis omavad või võivad omada finantsmõju (st abikõlbmatud kulud). **Väheolulised tähelepanekud** on leiud, mis ei oma finantsmõju, kuid mille lahendamine aitab toetuse saajal vähendada riske projekti edukal elluviimisel.

A - OSA

1. Auditi objekt ja auditeeritud kulud

1.1 PROJEKTI ÜLDANDMED	
Rakenduskava	Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021-2027
Prioriteetne suund	2021-2027.4 Sotsiaalsem Eesti
Meede	2021-2027.4.4 (EK nr 4.5) Tööturu vajadustele vastava kutse- ja kõrghariduse arendamine
Projekti number struktuuritoetuse registris (edaspidi SFOS)	2021-2027.4.04.24-0009
Projekti nimetus	Õpetajate järelkasv ja areng, õpikäsitus ja -keskkonnad
Toetuse saaja:	Haridus- ja Teadusministeerium
Toetuse andmise alus	Euroopa Komisjoni 26.09.2024 rakendusotsus nr C(2024) 6756; Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021–2027 Lisa 2 „Kuludega sidumata rahastamine (FNLC)” 27.09.2024; Ministri käskkiri nr 1.1-2_24_336 12.12.2024.
Rakendusüksus	Riigi Tugiteenuste Keskus
Projekti kulude abikõlblikkuse periood	01.10.2023 - 31.12.2029
1.2 AUDITI LÄBIVIIMISE INFO	
Alus	Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 27 lõige 3 ning Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna toetuse auditeerimise 2025. a tööplaan ³ .
Eesmärk	Hinnang toetuse eesmärgipärasele ja õiguspärasele kasutamisele vastavalt Vabariigi Valitsuse 12.05.2022. a määruse nr 53 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika fondide vahendite kasutamise auditeerimine” § 3 ja Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artiklile 95.
Auditi läbiviija(d)	Liina Võrklaev, Rahandusministeerium, Finantskontrolli osakond, II auditi talitus, juhtivaudiitor (auditi juht); Ailen Vali, Rahandusministeerium, Finantskontrolli osakond, I auditi talitus, talituse juhataja (auditi eest vastutav isik).
Auditi läbiviimise aeg	03.10.2025-17.02.2026
Metoodika	Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna “Projekti auditi käsiraamat”.

³ Tööplaan koostatakse lähtuvalt statistilise valimi moodustamise metoodikast, mille kohaselt on kõikidel projektidel võrdne võimalus valimisse sattuda.

Auditi toimingud	Auditi toimingute käigus projekti rakendamisega seotud isikute intervjuerimine ning järgneva analüüs ja hindamine: <ul style="list-style-type: none"> • projekti tegelik teostamine, • projekti rakendamist kajastav dokumentatsioon, • tingimuste täitmine ja tulemuste saavutamine; • topeltfinantseerimise vältimine; • ühtekuuluvuspoliitika fondide sümboolika kasutamine.
1.3 AUDITEERITUD KULUD (auditi ulatus)	
Deklareeritud kulude aluseks olevad väljamaksed (väljamaksetaotluse SFOS nr, kuupäev, abikõlblik summa eurodes)	SFOS nr PO39493, 28.03.2025, 8 641 143 eurot
Toetuse osakaal abikõlblikest summadest (%)	ESF+ toetus: 70 % Riiklik toetus: 30 %
Valimi suurus (eurodes; % deklareeritud abikõlblikust summast)⁴	100 %
Tuvastatud abikõlbmatud kulud (eurodes): 0 eurot	
Leitud vea määr (%) ⁵	0%

2. Piirangud

Käesolev aruanne on koostatud sõltumatuse ja objektiivsuse põhimõtetest lähtudes.

Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused § 10 punkti 8 alusel on toetuse saaja kohustatud andma audiitori kasutusse tema nõutavad andmed ja dokumendid ning võimaldama audiitoril viibida projektiga seotud ruumides ja territooriumil. Eelnevast tulenevalt järeldavad audiitorid, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad projekti raames teostatud tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad projektidele hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitteesitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite järeldused võinud olla teistsugused.

⁴ Kui ei auditeeritud valimi alusel, märgitakse valimi suuruseks väljamaksetaotluse summa eurodes ja auditeeritud kulude osakaaluks 100%.

⁵ Abikõlbmatute kulude osakaal tegelikult auditeeritud kuludest (%). Kui auditeeriti valimi alusel, siis abikõlbmatute kulude osakaal valimi mahust.

3. Järeltegevused

Toetuse saajal, rakendusüksusel ja korraldusasutusel tuleb arvestada auditi aruande B-osas esitatud tähelepaneku ja soovitusega. Soovituste rakendamise osas teostavad seiret ning viivad läbi järeltegevusi rakendusüksus ja korraldusasutus. Järeltegevuste tulemustest annab rakendusüksus tagasisidet SFOS-i vahendusel.

Auditeeriv asutus koondab korraldusasutuselt ja rakendusüksuselt saadud informatsiooni soovitude rakendamise kohta ning vajadusel küsib täiendavat informatsiooni.

B-OSA

AUDITI TULEMUSED

1. Toetuse eesmärgipärane kasutamine

Toetust on kasutatud olulises osas otstarbekalt ja sihipäraselt, vastavalt projekti eesmärkidele ja rakendamise tingimustele. Euroopa Komisjoni poolsed kuludega sidumata rahastamise (FNLC) hüvitamise tingimused on täidetud ja tulemused saavutatud. Siiski tehti projekti elluviimise kohta üks väheoluline tähelepanek, et tagada edaspidi asjakohane üheselt mõistetav kontroll-jälg.

Väheoluline tähelepanek 1.1 – Kontrollijälje tagamise protsess vajab täiendamist

Euroopa Komisjoni 26.09.2024.a rakendusotsusega nr C(2024) 6756 muudeti rakenduskava⁶ ning lisandus lisa 2 „Kuludega sidumata rahastamine (FNLC)“, mis on aluseks projektile nr 2021-2027.4.04.24-0009 „Õpetajate järelkasv ja areng, õpikäsitus ja -keskkonnad (FNLC).“

Lähtuvalt Ühissätete määruse⁷ artiklist 95(3) on nii Euroopa Komisjoni kui ka liikmesriigi auditi eesmärk kontrollida, et komisjonipoolse hüvitamise tingimused on täidetud või tulemused saavutatud. Selleks sisaldab rakenduskava lisa 2 muuhulgas tingimuste ja tulemuste määratlust ehk teisisõnu selgitusi, mille alusel tingimused/tulemused täidetuks loetakse.

Auditi ulatuses sisaldunud vahetulemuse „D02: kvalifikatsiooni omandanud vähemalt 200 osalejat“ mõõtühikuks on „kvalifikatsiooni omandanud osalejate arv“. Rakenduskava lisa 2 punktis 5 toodud näitaja määratluse kohaselt tähendab kvalifikatsiooni saamine valideerimisprotsessi formaalset tulemust, kui pädev asutus teeb kindlaks, et isik on saavutanud etteantud standardile vastavad õpitulemused. Selleks peab olema toimunud teadmiste hindamine, mille alusel väljastatakse vastav dokument – kvalifikatsioon omistatakse osalejatele, kelle õpitulemusi on hinnatud ja tõendatud.⁸

Rakenduskava lisa 2 punktis 10 on sätestatud: „HTMi hallatavat täiendusõppe infosüsteemi „Juhan“ ja ESF+ andmete kogumise ja edastamise süsteemi (SIS) kasutatakse andmete kogumiseks ja haldamiseks iga osaleja kohta, kes on koolitusele registreerunud, koolitusel osalemas või selle edukalt läbinud, sealhulgas teabe saamiseks inimese kvalifikatsioonitaseme muutumisest. Sekkumise jooksul igal aastal kvalifikatsiooni saanute andmed, mis on seotud vahetulemuste saavutamise ja lõpptulemuste saavutamise, kajastuvad HTMi poolt koostatud aruannetes, mis tuginevad vastavate infosüsteemide andmetel.“ Eeltoodust lähtuvalt on asjakohaste andmete sisaldumine infosüsteemides „Juhan“ otseselt vajalik HTM juhtkonnale ja veendumaks, et projekti kohta vastavaks aastaks seatud sihttasemed on saavutatud, mis annab aluseks projekti vahetulemusi kajastavad aruanded kinnitada ning taotleda projektile järgmise makse tegemist.

⁶ CCI 2021EE16FFPR001 „Ühtekuuluvuspoliitika fondide programm 2021–2027“.

⁷ EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid.

⁸ Kvalifikatsiooni saanuteks ei loeta isikuid, kes on alustanud, kuid kelle õpitulemusi ei ole hinnatud või kes on katkestanud. Juhtkond kinnitab aruanded kui on tõendatud vastavaks aastaks seatud sihttaseme saavutamise.

Auditi käigus testiti antud näitajaga seoses 27 täiendkoolitusel osalenud isikut. Selgus, et toetuse saaja ise tunnistusi ei oma ja saab täiendkoolitusi läbiviivatelt ülikoolidelt nende infosüsteemi väljavõtte, mis sisaldab tunnistuste numbreid jm tunnistuse väljastamise aluseks olevat infot. Üheks põhjuseks, miks toetuse saaja ülikoolide süsteemidele ligipääsu ei oma, on ranged isikuandmete kaitse piirangud.

Auditi toimingute käigus veendusid audiitorid, et toetuse saaja hallatav täiendkoolituste infosüsteem „Juhan“ sisaldab küll andmeid koolituse pealkirja, toimumisaja, koolitusel osalenute isikute ja nende sihtgruppi kuulumist tõendavaid andmeid, kuid selles puuduvad koolitustel osalenutele väljastatud kvalifitseerimisdokumendid ehk tunnistused, nende numbrid, väljastamise kuupäevad ning lisad, mis näitaksid muuhulgas, kas ja kelle poolt hindamine on läbi viidud. Ka SIS infosüsteemis ei kajastu andmeid täiendkoolituste tunnistuste kohta.

Kuna rakenduskava lisa 2 punktis 5 on näitaja „kvalifikatsiooni omandanud osalejate arv“ tõendusena toodud, et kvalifikatsioon omistatakse osalejatele, kelle õpitulemusi on hinnatud ja tõendatud ning talle on väljastatud vastav dokument, siis palusid audiitorid toetuse saajal edastada vastavad tõendavad dokumendid. Tartu Ülikooliga seotud täiendkoolituse tunnistused, mis muuhulgas sisaldasid ka hindamise tulemust, edastati, kuid Tallinna Ülikooli täiendõppekursuse läbimisest piisava kontroll-jälje saamine oli raskendatud. Põhjuseks toodi tehnilisi ja andmekaitsega seotud nüansse. Teisel küsimisel edastas toetuse saaja Tallinna Ülikooli teadusprorektori 26.01.2026.a digiallkirjastatud dokumendi, milles sisaldasid 2024.a ja 2025.a vormistatud korraldused ja muuhulgas ka väljastatud tunnistuste numbrid. Paraku Tallinna Ülikoolil puudub võimekus väljastada duplikaate/koopiaid väljastatud tunnistustest ilma esialgset originaaltunnistust kehtetuks tunnistamata.⁹ Audiitorid loevad esitatud tõendusmaterjalide alusel projekti makse nr PO39493 vahetulemuste saavutamise tõendatuks, kuid jäävad seisukohale, et kontrollijälje esitamise protseduure on vajalik täiendada.

Audiitorid märgivad, et lisaks auditi ulatuses olevale vahetulemusele on antud mõõtühik seotud kogu projektis veel 5 vahetulemusega¹⁰ summas **15 757 350 eurot** (ESF+ toetuse summa), mille tõttu on vastava kontroll-jälje olemasolu kriitilise tähtsusega.

Juhime tähelepanu, et lisaks liikmesriigi audiitoritele, peab olema toetuse saajal võimalik vastav kontroll-jälg esitada ka Euroopa Komisjoni ja Euroopa Kontrollikoja audiitoritele.

Risk toetuse saajale:

Juhul kui ei suudeta audiitoritele (sh Euroopa Komisjoni ja Euroopa Kontrollikoja audiitorid) esitada piisavat kontroll-jälge tõestamiseks tulemuste saavutamist, kaasneb sellega Euroopa Sotsiaalfond+ toetusest ilmajäämine.

Soovitus toetuse saajale¹¹:

Soovitame toetuse saajal tagada, et kõigi projekti raames täiendkoolitustel kvalifikatsiooni omandanud isikute kohta oleksid õppeasutuse allkirjaõigusliku isiku poolt digiallkirjastatud täiendkoolituse läbimist tõendavad korraldused/käskkirjad või tunnistused kiiresti kättesaadavad ja kontrollijatele esitatavad, millega on tagatud projekti asjakohase elluviimise kontrolljälg.

Toetuse saaja kommentaar:

FNLC skeemi koostamisel lähtuti kvalifikatsiooni omandanute arvu tõendamise protsessi planeerimisel senisest Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt rakendatud ühtsest praktikast, mille puhul on aluseks võetud riikliku koolitustellimuse (RKT) korraldamise põhimõtted ehk õppeasutus esitab koos kuluaruandega lõpetamise

⁹ Kui keegi soovib tunnistust uuesti väljastada, siis on see duplikaat, mis saab uue numbri. Duplikaadi väljastamisel kaotab kehtivuse originaaltunnistus.

¹⁰ Vahetulemused D04, D06, D08, D10 ja D12.

¹¹ Esialgset soovitus on muudetud lähtuvalt toetuse saaja ja RÜ/KA kommentaaridest. Vt täpsemalt osast „Audiitorite täiendav kommentaar“.

käskkirjade/korralduste koopiad lõpetajate andmetega või lõpudokumentide registri väljavõttega lõpetanute tunnistuste kohta või sellele vastava väljavõtte infosüsteemist.

Vastavad koonddokumendid kajastavad HTMi jaoks valideerimisprotsessi formaalset tulemust ning tõendavad, et täiendusõppes osalejad on saavutanud nõutud õpitulemused ning neile on väljastatud vastav tunnistus. **FNLC skeem tugineb seega täielikult juba väljakujunenud ja toimivale riiklikule tõendamispraktikale ning tulemuste tõendamiseks ei olnud vaja luua eraldi ega tavapärasest erinevat tõenduskeemi.**

Täienduskoolituse standardi järgi on **tunnistus** täienduskoolituse lõpetamist tõendav dokument, mis väljastatakse **isikule** juhul, kui koolituse käigus hinnati õpiväljundite saavutatust ja isik saavutas kõik õppekava lõpetamiseks nõutud õpiväljundid. Enne tunnistuste väljastamist koostatakse korraldus/protokoll, mis annab kinnituse, et loetletud isikud on õpiväljundid saavutatud ning antakse luba neile tunnistused väljastada. Seetõttu **ei ole põhjendatud käsitleda tunnistust ennast kontrollijäljena**, vaid kontrollijäljeks on korraldus või registri kanne, mis tõendab õpiväljundite saavutamist ja tunnistuse väljastamise fakti.

Tunnistus on konkreetsele isikule väljastatav dokument, mis allkirjastatakse või millele lisatakse e-tempel. Tunnistuse originaaldokument väljastatakse konkreetsele isikule ning seda ei ole võimalik originaalkujul kontrollijäljena säilitada. Täienduskoolitusasutuse väljastatud tunnistused ja tõendid nummerdatakse ja täienduskoolitusasutus peab nende üle arvestust pidama (Täienduskoolituse standard, § 3 lg 8). Ülikoolide õppeinfosüsteemides säilitatakse info, mille põhjal on võimalik väljastada dublikaat või registrikandest digitempliga väljavõte.

Audiitorite tähelepanek, et infosüsteem „Juhan“ ei sisalda tunnistuste koopiaid tunnistuse numbreid, väljastamise kuupäevi ega hindamise lisasid, ei viita kontrollijälje puudumisele. Juhan ei ole mõeldud tunnistuste ega hindamisprotsessi dokumentide säilitamise süsteemina, vaid riiklikul tasemel loodud täiendusõppe koolitusprotsesside andmete haldamiseks. Lisaks koostavad nii Tartu Ülikool kui Tallinna Ülikool igal aastal majandusaasta aruande, mis läbib sõltumatu vandeaudiitori kontrolli. Rahvusvaheliste auditeerimisstandardite kohaselt peab audiitor hindama organisatsiooni sisekontrollisüsteemi toimivust ulatuses, mis on vajalik finantsaruande õigsuse tagamiseks. See hõlmab ka arvestus ja andmehalduskeskkonna töökindluse hindamist. Seetõttu on ülikoolide kasutatavad infosüsteemid, sh täiendusõppe andmete haldamise süsteemid, osa regulaarselt hinnatavast ja usaldusväärsest kontrollikeskkonnast, millele on koolitustulemuste tõendamisel põhjendatud tugineda. FNLC tulemuste tõendamisel kasutatav andmestik tugineb seega süsteemidele, mille andmete korrektsust ja toimivust kontrollitakse regulaarselt sõltumatu audiitori poolt.

Vähemalt 12 563 tunnistuse eraldi kogumine, edastamine ja säilitamine toetuse saaja juures ei ole proportsionaalne ega otstarbekas lahendus, arvestades, et kõik vajalikud andmed on juba olemas turvalistes ülikoolide infosüsteemides ning nende väljastamist kinnitatakse koonddokumendiga. Tunnistusel sisalduv info on suures osas sama, mis sisaldub täiendusõppe infosüsteemis Juhan erinevates vaadetes (va tunnistuse number) ning **ei anna tulemuse tõendamise seisukohalt lisaväärtust**. Õppekavade sisu on varasemalt hinnatud ja heaks kiitnud õppekavade hindamiskomisjon (sh õpiväljundite hindamise korraldus ning potentsiaalsed koolitajad). Juhanis on märgitud koolituse alguse ja lõpu kuupäev ning info kvalifikatsiooni saavutamise kohta. Koolituse kirjelduse juures ka koolitajad. Tunnistus väljastatakse üldjuhul koolituse viimasel päeval.

Seega, kvalifikatsiooni omandamise tõendamisena ei ole oluline iga üksiku isiku tunnistus kui kontrollijalg. FNLC tulemuse seisukohalt on määrav, et olemas on **usaldusväärne ja kontrollitav teave** nende isikute kohta, kes on õpiväljundid saavutanud ja kellele tunnistus on väljastatud. Sellise kinnituse saab tagada ka õpiväljundite saavutamist tõendava korralduse või registri väljavõttega, milles on märgitud väljastatud tunnistuste numbrid ja lõpetanute andmed. See lähenemine väldib dokumentide dubleerimist, tagab piisava kontrollijälje ning on kooskõlas **proportsionaalsuse ja andmekaitse põhimõtetega**, kuna kogutakse vaid eesmärgi saavutamiseks vajalikku teavet.

Kuna FNLC põhimõte on rakendamise lihtsustamine ning mõistlik ressursside kasutamine, siis on mõistlik piirduda koondokumentide ning vajadusel teha täiendavaid kontrolle.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja kuupäev: Eneken Juurmann, 11.02.2026

Risk korraldusasutusele ja rakendusüksusele:

Juhul kui rakendusüksus ja korraldusasutus ei ole projekti elluviimise ja vahetulemuste saavutamise kontrollide käigus puudusi vahetulemuste tõendamisel tuvastanud ja toetuse saaja ei suuda audiitoritele (sh Euroopa Komisjoni ja Euroopa Kontrollikoja audiitorid) esitada piisavat kontroll-jälge tõestamaks tulemuste saavutamist, kaasneb sellega Euroopa Sotsiaalfond+ toetusest ilmajäämine.

Soovitus korraldusasutusele ja rakendusüksusele:

Ühissätete määruse lisa XIII punkt IV toob välja kontrollijälje kohustuslikud elemendid, mida hoitakse korraldusasutuse (edaspidi KA)/rakendusüksuse (edaspidi RÜ) tasandil. Alapunkti 6 kohaselt peab kas KA või RÜ tasandil olema hoitud dokumendid, mis tõendavad tingimuste täitmist või tulemuste saavutamist igas etapis, kui seda tehakse järk-järgult, samuti enne lõplike kulude deklareerimist komisjonile.

Seega juhul, kui KA/RÜ tasandil ei ole vastavaid dokumente ning on otsustatud, et kuludega sidumata rahastamise skeemist lähtuvalt säilitatakse neid toetuse saaja juures, peab KA/RÜ omama ülevaadet toetuse saaja juures olevast **tegelikust** kontrollijäljest, kas see on **piisav** ning **taasesitativ**.

Soovitame KA-l/RÜ-l saada ülevaade, milline on toetuse saaja käsutuses olev tegelik kontrollijalg näitaja "kvalifikatsiooni omandanud osalejate arv" tõendamiseks ja kas see on vastavuses rakenduskava lisa 2 kirjeldatuga. Lisaks soovitame testida, et piisava kontroll-jälje saamisel ei esine takistusi ning vajadusel aidata toetuse saajal lahendada takistavad asjaolud.

Rakendusüksuse ja Korraldusasutuse ühine kommentaar:

RTK nõustub soovitusel osaliselt.

Nõustume, et olemas peab olema piisav kontroll-jalg tulemuste saavutamise kohta. Lähtume sellest, et rakenduskava lisa 2 kohaselt peab kvalifikatsiooni tõendamiseks toimuma vastav hindamine ning hindamise põhjal väljastatakse dokument. Dokument on teabekandjale jäädvustatud teabe tervik, mis on loodud või saadud isiku(te) tegevuse käigus ning mille sisu, vorm ja struktuur on piisavad faktide või tegevuste tõendamiseks.

Rakenduskava lisa 2 punktis 10 on sätestatud: „HTMi hallatavat täiendusõppe infosüsteemi "Juhan" ja ESF+ andmete kogumise ja edastamise süsteemi (SIS) kasutatakse andmete kogumiseks ja haldamiseks iga osaleja kohta, kes on koolitusele registreerunud, koolitusel osalemas või selle edukalt läbinud, sealhulgas teabe saamiseks inimese kvalifikatsioonitaseme muutumisest. Sekkumise jooksul igal aastal kvalifikatsiooni saanute andmed, mis on seotud vahetulemuste saavutamise ja lõpptulemuste saavutamise, kajastuvad HTMi poolt koostatud aruannetes, mis tuginevad vastavate infosüsteemide andmetel.“

Juhime tähelepanu, et täiendkoolituses kvalifikatsiooni omandamine on reglementeeritud protsess, mida reguleerib haridus- ja teadusministri määrus nr 27 „Täienduskoolituse standard“. Määrus kehtestab mh täienduskoolituse läbimise ja selles osalemise kohta väljastatavate dokumentide nõuded. Täienduskoolitusasutustel on kohustus pidada arvestust kõigi väljastatud tunnistuste üle.

Haridus- ja Teadusministeerium rakendab riikliku koolitustellimuse (RKT) puhul ühtset praktikat: ei koguta üksikuid tunnistusi, vaid tunnistuste väljastamise aluseks olevaid korraldusi või protokolle, kus on loetletud isikud, kes on õpiväljundid saavutanud ja kellele on õigus tunnistusi väljastada.

RTK ei nõustu, et säilitatav ja kontrolli aluseks olev dokument peab olema tingimata tunnistus. Arvestades, et tunnistuste väljastamine on standardne ja reglementeeritud protsess ning rakenduskava lisa 2 punktid 5 ja 10 ei sätesta, et näitaja puhul peab tõendamiseks olema just tunnistus. Leiame, et piisav ja mõistlik on säilitada ning vajadusel kättesaadavaks teha tunnistuste väljastamise aluseks olevad korraldused/protokollid. Need dokumendid tõendavad kokkulepitud tulemuse ja vahe-eesmärkide saavutamist.

Lisaks juhime tähelepanu, et haridus- ja teadusministri 12.12.2024 käskkirja nr 1.1-2_24_336 lisa 1 „[...] elluviimise kord“ punkt 6.1 sätestab nii elluviija kui partneri kohustuse „säilitada toetuse saamise aluseks olevad dokumendid ja muud tõendid ÜSS2021–2027 § 18 nõutud aja jooksul“.

Kokkuvõttes leiame, et kontrollijälje seisukohalt on risk maandatud, kuna tunnistuste väljastamine toimub õppeasutuses kindlaks määratud süsteemi alusel ning TS tagab koondokumentide olemasolu ja juurdepääsetavuse kvalifikatsiooni omandanud isikute andmetega. Leiame, et kontrollijalg näitaja „kvalifikatsiooni omandanud osalejate arv“ tõendamiseks on vastavuses rakenduskava lisa 2 kirjeldatuga.

Nõustume soovitusel testida, et piisava kontrollijälje saamisel ei esine takistusi ning vajadusel aitame toetuse saajal lahendada takistavad asjaolud.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja kuupäev rakendusüksuses/korraldusasutuses:

Audiitorite täiendav kommentaar:

Audiitorid on analüüsinud toetuse saaja, RÜ ja KA kommentaare, Täiendkoolituse standardit. Nõustume, et rakenduskava lisa 2 punktis 5 sätestatud kvalifikatsiooni omandamist saab lugeda tõendatuks nii Täiendkoolituse standardi § 3 alusel õppeasutuse poolt väljastatud tunnistuse, aga sisuliselt ka kvalifikatsiooni omandamist kinnitava õppeasutuse allkirjaõigusliku isiku poolt digiallkirjastatud korralduse või käskkirja alusel. Seda aga eeldusel, et enne tunnistuste väljastamist koostatakse õppeasutustes korraldus/protokoll, mis annab kinnituse, et loetletud isikud on õpiväljundid saavutatud ning antakse luba neile tunnistused väljastada.

Audiitorid rõhutavad, et kui toetuse saaja soovib tõendada täiendkoolitustel kvalifikatsiooni omandamist õppeasutuse väljastatud korralduse või käskkirja alusel peab õppeasutuselt saadud dokument sisaldama muuhulgas täiendkoolituse nimetust, toimumisaega, täiendkoolituse läbinud isikute nimesid, tunnistuse numbreid ja õppekava mahtu, kusjuures nimetatud dokument peaks olema digiallkirjastatud õppeasutuse allkirjaõigusliku isiku poolt. Seega audiitorite hinnangul saab toetuse saaja kuludega sidumata rahastamise (FNLC) kasutamisel projekti vahetulemuste tõendamisel tugineda olulises osas Haridus- ja Teadusministeeriumi senisele siseriiklikule praktikale, kuid toetuse saajal tuleb seejuures arvesse võtta audiitorite soovitusi ning tagada, et täiendkoolituste läbimiste tõendavad dokumendid ehk kontrollijalg on edaspidi õppeasutustelt kättesaadav ja kontrollijatele sh audiitoritele kiiresti väljastatav.

Lähtuvalt eeltoodust **muudame soovitusel toetuse saajale:** Soovitame toetuse saajal tagada, et kõigi projekti raames täiendkoolitustel kvalifikatsiooni omandanud isikute kohta oleksid õppeasutuse allkirjaõigusliku isiku poolt digiallkirjastatud täiendkoolituse läbimist tõendavad korraldused/ käskkirjad või tunnistused kiiresti kättesaadavad ja kontrollijatele esitatavad, millega on tagatud projekti asjakohase elluviimise kontrollijalg.

Rakendusüksusel ja Korraldusasutusel on kohustus veenduda, et toetuse saaja rakenduskava lisa 2 toodud sätteid täpselt järgib ning vajadusel teha soovitusi protsesside täiendamiseks.

2. Raamatupidamises kajastamine

Tegemist on kuludega sidumata rahastamise põhimõttel rakendatud projektiga, mille auditeerimise ulatus piirdub Euroopa Komisjoni poolse hüvitamise tingimuste täitmise või tulemuste saavutamisega¹². Tegelike kulude raamatupidamises kajastamisele auditi käigus hinnangut ei anta.

3. Toetuse maht ning ajastus

Toetuse andmine on toimunud olulises osas ettenähtud mahus ja õigeaegselt ning riiklik kaasfinantseering on tagatud.

4. Hange läbiviimine

Tegemist on kuludega sidumata rahastamise põhimõttel rakendatud projektiga, mille auditeerimise ulatus piirdub Euroopa Komisjoni poolse hüvitamise tingimuste täitmise või tulemuste saavutamisega¹³. Hange läbiviimisele auditi käigus hinnangut ei anta.

5. Riigiabi andmine

Tegemist on kuludega sidumata rahastamise põhimõttel rakendatud projektiga, mille auditeerimise ulatus piirdub Euroopa Komisjoni poolse hüvitamise tingimuste täitmise või tulemuste saavutamisega¹⁴. Riigiabi/vähese tähtsusega abi andmisele auditi käigus hinnangut ei anta.

6. Teavitamine ja avalikustamine

Toetuse saaja on toetuse kasutamisest teavitamisel ning avalikustamisel järginud olulises osas kehtivaid õigusakte.

Kinnitame lõpparuande 11 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

Ailen Vali
I auditi talituse juhataja
Finantskontrolli osakond

Auditi juht:

Liina Võrklaev
II auditi talituse juhtivaudiitor
Finantskontrolli osakond

Tallinn, 17.02.2026

¹² Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2021/1060, artikkel 95 lg 3.

¹³ Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2021/1060, artikkel 95 lg 3.

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2021/1060, artikkel 95 lg 3.